

Iso Masihning Vahiysi — Yettinchi son

Uchinchi voy va yettinchi shohlikning ko‘tarilishi: Yakshanba qonunining bashoratli ahamiyati

Jeff Pippenger

2023-10-29

Vahiy kitobining o‘n birinchi bobida ikki guvoh “ayni o‘sha soat”da osmongga bayroq-belgi sifatida ko‘tariladi; o‘sha paytda “shaharning o‘ndan bir qismi” qulaydi. O‘sha soatda “ikkinchi vay o‘tib ketdi; mana, uchinchi vay tez orada keladi.” Islom yettinchi karnay va yakshanba qonunining “zilzilasi” “soati”da keladigan uchinchi vaydir.

Va ular osmondan o‘zlariga shunday degan baland bir ovozni eshitdilar: «Bu yerga ko‘tarilinglar». Va ular bulut ichida osmonga ko‘tarildilar; dushmanlari esa ularni ko‘rdilar. Xuddi o‘sha soatda katta bir zilzila bo‘ldi, shaharning o‘ndan bir qismi qulab tushdi, va zilzila oqibatida yetti ming kishi halok bo‘ldi; qolganlar esa dahshatga tushib, osmon Xudosiga ulug‘vorlik berdilar. Ikkinchi voy o‘tdi; va mana, uchinchi voy tez orada keladi. Va yettinchi farishta karnay chaldi; va osmonda baland ovozlari yangrab, shunday dedilar: «Bu dunyoning shohliklari Rabbimizning va Uning Masihining shohliklariga aylandi; va U abadulabad hukmronlik qiladi». Va Xudoning huzurida o‘z taxtlarida o‘tirgan yigirma to‘rt oqsoqol yuztuban yiqilib, Xudoga sajda qildilar, shunday deb: «Senga shukr qilamiz, ey Qodir Tangri Rabbiiy, bor bo‘lgan, bo‘lgan va kelajakda keladigan Zot, chunki Sen O‘zingning ulug‘qudratingni qo‘lga olding va hukmronlik qilding. Xalqlar g‘azablandi, ammo Sening g‘azabing keldi, o‘liklarning hukm qilinadigan vaqti ham yetdi, hamda qullaring bo‘lgan payg‘ambarlarga, azizlarga va ismingdan qo‘rqadiganlarga, kichigu kattaga, mukofot berishingning, yer yuzini halok qilayotganlarni esa halok qilishingning vaqti keldi». Va osmonda Xudoning ma‘badi ochildi, va Uning ma‘badida ahd sandig‘i ko‘rindi; va chaqmoqlar, ovozlari, momaqaldiroqlar, zilzila va katta do‘l yuz berdi. Vahiy 11:12–19.

Ikki guvoh osmonga bulut ichida ko‘tariladi; bu, payg‘ambarlik ma‘nosida, farishtalar guruhini ifodalaydi. Ushbu maqolalarda avval keltirilganidek va Habakkuk’s Tables’da topilganidek, Sister White birinchi, ikkinchi va uchinchi farishta sifatida ifodalangan alohida xabarlar payg‘ambarlik tarixiga kirib kelganida, ular yakka farishtalar sifatida tasvirlanishini, ammo Yarim tun nidosi xabari esa ko‘plab farishtalar bilan ifodalanishini ko‘rsatadi. Ikki guvoh Yarim tun nidosi xabarini farishtalar lashkari orqali e‘lon qilar ekan, osmonga ko‘tariladi; shu tariqa ular “bulut ichida” osmonga olinadi.

«Ikkinchi farishtaning xabari nihoyasiga yaqinlashganda, men osmondan kelayotgan ulkan bir nurning Xudoning xalqi ustiga porlayotganini ko‘rdim. Bu nurning shu‘lari quyoshdek yorqin tuyulardi. Va men farishtalarning: “Mana, Kuyov kelmoqda; Uni kutib olishga chiqinglar!” — deb hayqirayotgan ovozlari eshitdim.»

“Bu ikkinchi farishtaning xabariga qudrat berishi kerak bo‘lgan yarim tunda yangragan nido edi. Tushkunlikka tushgan azizlarni uyg‘otish va ularni oldilaridagi buyuk ishga tayyorlash

uchun osmondan farishtalar yuborildi. Bu xabarni birinchi bo‘lib eng iqtidorli kishilar qabul qilmadilar. Farishtalar kamtarin, fidoyi insonlar oldiga yuborildi va ularni: ‘Mana, Kuyov kelmoqda; Uni kutib olishga chiqinglar!’ — degan nidoni ko‘tarishga undadi. Bu nido ishonib topshirilganlar shoshildilar va Muqaddas Ruhning qudrati bilan xabarni e‘lon qilib, tushkunlikka tushgan birodarlarini uyg‘otdilar. Bu ish insonlarning donoligi va ilmiga emas, balki Xudoning qudratiga tayangan edi, va nidoni eshitgan Uning azizlari unga qarshilik qila olmadilar. Eng ruhiy kishilar bu xabarni birinchi bo‘lib qabul qildilar, avval ishda yetakchilik qilganlar esa uni qabul qilishda va: ‘Mana, Kuyov kelmoqda; Uni kutib olishga chiqinglar!’ — degan nidoning yanada kuchayishiga yordam berishda eng oxirgilari bo‘ldilar.” Early Writings, 238.

Shaharni vayron qiladigan zilzila soatida yetti ming kishi o‘ldiriladi. Zilzila Qo‘shma Shtatlardagi yakshanba qonunidir. Bashoratda shahar — saltanatdir, va Qo‘shma Shtatlar Vahiy 17 dagi o‘n shoh saltanatining o‘ndan bir qismidir. Qo‘shma Shtatlar yakshanba qonuni zilzilasi paytida ag‘dariladi va Muqaddas Kitob bashoratining oltinchi saltanati bo‘lishdan to‘xtaydi; so‘ng esa o‘n shohning bosh shohiga, ya‘ni Muqaddas Kitob bashoratining yettinchi saltanatiga aylanadi; ular esa o‘z saltanatini, yettinchi shohlarning ichidan bo‘lgan sakkizinchi — papalikka berishga rozi bo‘ladilar.

Va sen ko‘rgan o‘nta shox — hali podshohlik olmagan o‘nta podshohdir; lekin ular yirtqich bilan bir soat podshohlar sifatida hokimiyat olurlar. Bularning fikri birdir, va ular o‘z qudrati hamda kuchini yirtqichga berurlar. Bular Qo‘zi bilan urush qilurlar, va Qo‘zi ularni yengar; chunki U rabblarning Rabbi va podshohlarning Podshohidir; U bilan birga bo‘lganlar esa chaqirilgan, tanlangan va sodiqdirlar. Va u menga dedi: “Sen ko‘rgan, fohisha o‘tirgan suvlar xalqlar, olomonlar, millatlar va tillardir. Sen yirtqich ustida ko‘rgan o‘nta shox esa fohishadan nafratlanurlar, uni xarob va yalang‘och qilurlar, uning go‘ishtini yeb, uni olovda kuydirurlar. Chunki Xudo O‘z irodasini bajo keltirishni, bir fikrda bo‘lishni va Xudoning so‘zlari ado bo‘lgunicha o‘z podshohliklarini yirtqichga berishni ularning yuraklariga soldi. Sen ko‘rgan ayol esa yer yuzining podshohlari ustidan hukmronlik qilayotgan o‘sha buyuk shahardir.” Vahiy 17:12–18.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining o‘nta shohi butun dunyo bo‘ylab o‘z “shohlik”ini “vahshiya berish”ga “kelishadilar”. Ular Zabur sakson uchda aytilganidek, “bir fikrda” bo‘ladilar, xuddi “bir og‘izdan maslahatlashganlari” kabi. Axab Ishayo yigirma uchda Tir fohishasi bilan zino qilishdan iborat g‘ayriqonuniy munosabatni sodir etgan o‘nta qabilaning shohi edi. Axab va Izabelning g‘ayriqonuniy munosabati Ilyos davrida, Yahyo cho‘mdiruvchi sifatida ifodalangan Hirod va Hirodiyaning g‘ayriqonuniy munosabatining timsoli edi. Hirod Rim imperiyasining vakili edi; Doniyor yettida esa Rim imperiyasi o‘nta shoxdan iboratdir. O‘nta shox Axabning o‘nta qabiladan iborat shohligi orqali timsollangan edi va ularning ikkalasi ham Birlashgan Millatlar Tashkilotining o‘nta shohiga guvohlik beradi. Axab va Hirod g‘ayriqonuniy munosabatlarda davlatning vakillari sifatida namoyon bo‘lar ekan, ularning vazifasi ramziy yetmish yilning oxirida o‘z qo‘shiqlarini kuylaydigan Tir fohishasi uchun bid‘atchilarni ta’qib qilishni amalga oshirish edi.

“Shohlar, hukmdorlar va noiblar o‘zlariga dajjolning tamg‘asini bosib oldilar va ular avliyolar bilan, ya‘ni Xudoning amrlarini saqlaydiganlar hamda Isoning imoniga ega bo‘lganlar bilan

urush qilgani boradigan ajdarho sifatida tasvirlangan.” Testimonies to Ministers, 38.

Yakshanba qonuni paytida yer hayvoni Muqaddas Kitob bashoratidagi oltinchi shohlik sifatida hukmronlik qilishni to‘xtatadi, chunki u ayni paytda Izabel bilan zino qilgan bo‘ladi va so‘ngra Birlashgan Millatlar Tashkilotining yetakchiligini o‘z qo‘liga oladi. Shundan keyin u butun dunyoni, avvalroq o‘z millatida yakshanba qonuni paytida amalga oshirganlaridek, hayvonning butunjahon suratini tiklashga majbur qiladi.

Va yer yuzida yashovchilarni, hayvonning huzurida ko‘rsatishga qudrati bo‘lgan o‘sha mo‘jizalar vositasida aldab, yer yuzida yashovchilarga qilichdan yara olgan, ammo tirik qolgan hayvon uchun bir surat yasashlarini aytdi. Va unga hayvonning suratiga jon ato etish qudrati berildi, toki hayvonning surati ham so‘zlasin va hayvonning suratiga sajda qilmaydiganlarning barchasi o‘ldirilsin. Va u hammani — kichikni ham, kattani ham, boyni ham, kambag‘alni ham, ozodni ham, qulni ham — o‘ng qo‘llariga yoki peshonalariga bir tamg‘a olishga majbur qiladi; toki hech kim na sotib ola, na sota olsin, magar hayvonning tamg‘asiga, yoki uning nomiga, yoxud uning nomining soniga ega bo‘lgan kishi. Vahiy 13:14–17.

Ahab, Hirod, Rim imperiyasining o‘n shohi va Birlashgan Millatlar Tashkilotining o‘n shohi avliyolar bilan urush qilish uchun boradigan ajdarhoni ifodalaydi, chunki Izabel bid‘atchilar deb tasniflaydigan kishilarni quvg‘in qilish ishini har doim Izabelning ma’shuqi amalga oshiradi.

“Shunday qilib, ajdarho, birlamchi ma’noda, Shaytonni ifodalasa-da, ikkilamchi ma’noda u majusiy Rimning ramzidir.” Buyuk kurash, 439.

Yakshanba qonuni zilzilasi vaqtida “yetti ming” kishi “o‘ldiriladi”. Doniyor 11:41 da esa “ko‘plar yiqitiladi”. Yakshanba qonuni kelganida yiqitiladiganlar — inqirozga tayyorlanmagan Laodikeya holatidagi Yettinchi kun Adventistlaridir. “Yetti ming” soni Xudoning xalqidan qolgan qoldiqni ifodalaydi. Xudo Karmil tog‘i inqirozi paytida — bu Yakshanba qonuni inqirozini ifodalaydi — Ilyosga Baalga tiz cho‘kmagan “Isroilda yetti ming” borligini aytdi. Havoriy Pavlus bu haqda izoh beradi.

Shunday ekan, aytaman: Xudo O‘z xalqini rad etdimi? Aslo! Chunki men ham isroillikman, Ibrohim zurriyotidanman, Binyamin qabilasidandirman. Xudo O‘zi oldindan tanigan xalqini rad etmadi. Muqaddas Yozuvda Ilyos haqida nima deyilganini bilmaysizlarmi? U Isroilga qarshi Xudoga iltijo qilib shunday deydi: “Ey Rabbim, ular Sening payg‘ambarlaringni o‘ldirdilar, qurbongohlaringni vayron qildilar; yolg‘iz o‘zim qoldim, endi jonimni ham izlamoqdalar”. Ammo Xudoning unga bergan javobi nima edi? “Men O‘zim uchun Baal haykali oldida tiz cho‘kmagan yetti ming kishini saqlab qo‘ydim”. Xuddi shuningdek, hozirgi vaqtda ham inoyat bo‘yicha tanlab olingan bir qoldiq bor. Rimliklarga 11:1–5.

“Yetti ming” so‘zlari Xudoning xalqining qoldig‘ini ifodalaydi, biroq ular ramziy tarzda aynan qaysi kontekstda belgilangan bo‘lsa, bu ham hisobga olinishi lozim. Yakshanba qonunining zilzilasi qulatilgan kishilar — o‘sha yerda va o‘sha paytda zamonaviy ruhiy Bobil tomonidan asirlikka olib ketilgan sadoqatsiz Yettinchi kun adventistlarining qoldig‘idir. Qadimgi haqiqiy Isroilning bashoratli tarixida, Bobil Quddusni uch martaning ikkinchisida vayron qilganida, “yurtning” “qudratli” “yetti ming” kishidan iborat bir qoldiq asirlikka olib ketilgan edi.

Va u Yohiyokinni Bobilga, shuningdek shohning onasini, shohning xotinlarini, amaldorlarini va yurtning qudratlilarini olib ketdi; ularni Quddusdan Bobilga asir qilib olib ketdi. Va barcha bahodirlarni, ya'ni yetti ming kishini, hamda hunarmandlar bilan temirchilarni ming kishini — urushga kuchli va layoqatli bo'lganlarning barchasini — Bobil shohi Bobilga asir qilib olib ketdi. Va Bobil shohi uning o'rniga otasining ukasi Mattaniyoni shoh qildi va uning ismini Sidqiyo deb o'zgartirdi. 2 Shohlar 24:15–17.

Quddus qonunining zilzilasi chog'ida Quddusning qudratli kishilari yiqitilgach, “uchinchi voy tez kelur. Va yettinchi farishta surnay chaldi.” Uchinchi voy — yettinchi farishta chalayotgan yettinchi surnaydir. Quddus qonunining “zilzilasi”ning o'sha “soati”da — Islom zarba beradi!

Birinchi va ikkinchi voylar davridagi islomning asosiy xususiyatlaridan biri shundan iborat ediki, ular o'zlarining bashoratli vazifasini ado etgan tarix davomida olib borgan urush usuli urushning odatiy taktikalariga o'xshamas edi. Ularning urush olib borish usuli to'satdan va kutilmaganda zarba berish edi. “Assassin” so'zi tarixning o'sha davridagi islomiy jangchilarning amaliyotlaridan kelib chiqqandir. Ularning hujumlari Ikkinchi jahon urushidagi yapon kamikadzalarinikiga o'xshar edi. Islomiy jangchilar o'z nishonlarini o'ldirishga kirishganlarida, o'zlari ham halok bo'lishni kutar edilar. Shu sababli, jangchilar orasida odatiy amaliyot shundan iborat ediki, hujumdan oldin o'lim qo'rquvini bosishga yordam berish uchun hashishdan mast bo'lib, o'limga tayyorgarlik ko'rardilar. Ular qurbonlariga zarba berganlarida, bu to'satdan va kutilmaganda sodir bo'lar edi; hamda istalgan ruhiy holatga erishish uchun hashishga bog'liqliklari maxfiy hujum bilan qo'shilib, “assassin” so'zining etimologik asosini shakllantirdi, chunki bu so'zning “hashish” so'zi bilan aloqasi bor edi.

Uchinchi voy va yettinchi karnay “tez orada keladi.”

Xuddi shuningdek, 1844-yil 22-oktabrda ahd xabarchisi O'z ma'badiga “to'satdan” keldi. Opa Uayt ahd xabarchisining kelishidagi bu “to'satdanlik”ni Uning kelishi “kutilmagan” bo'lganini ifodalovchi tarzda ta'riflagan. Shuning uchun 1844-yil 22-oktabrda amalga oshgan barcha to'rt “kelish” ham kutilmagan va to'satdan bo'lgan edi.

“Masihning muqaddasxonani poklash uchun bizning bosh ruhoniymiz sifatida eng muqaddas joyga kelishi, Doniyor 8:14 da ko'rsatilganidek; Inson O'g'lining Qadimiy Kunlar huzuriga kelishi, Doniyor 7:13 da bayon etilganidek; va Rabbiyning O'z ma'badiga kelishi, Malaki orqali bashorat qilinganidek, bularning barchasi ayni bir voqeaning tasvirlaridir; va bu, shuningdek, Masih tomonidan Matto 25 dagi o'n bokira haqidagi masalda tasvirlangan kuyovning nikohga kelishi orqali ham ifodalangan.” The Great Controversy, 426.

O'nta bokira haqidagi masal aynan harfigacha takrorlanadi; demak, 1844-yil 22-oktabrda amalga oshgan barcha to'rtta “kelish” ham yakshanba qonuni bo'lgan zilzilada yana aynan harfigacha amalga oshadi. Opa Uayt bokiralar haqidagi masalga sharh berar ekan, Yakshanba qonunining zilzilasida ramziy ifodalangan to'satdanlik va kutilmaganlikni aniqlab beruvchi guvohlikka qo'shimcha qiladi; bu esa Yarim Tun Nidoning mukammal bajo bo'lishidir.

“Xarakter inqiroz orqali namoyon bo'ladi. Yarim tunda jiddiy ovoz bilan: ‘Mana, kuyov kelmoqda; uni kutib olish uchun chiqib boringlar’, deb e'lon qilinganda, uxlab yotgan bokira

qizlar uyqularidan uygʻondilar va bu hodisaga kim tayyorgarlik koʻrganligi maʼlum boʻldi. Har ikkala tomon ham bexabar qoldirilgan edi, biroq ulardan biri favqulodda holatga tayyor edi, boshqasi esa tayyorgarliksiz topildi. Xarakter sharoitlar orqali ochiladi. Favqulodda vaziyatlar xarakterning asl mohiyatini yuzaga chiqaradi. Toʻsatdan va kutilmagan bir falokat, judolik yoki inqiroz, kutilmagan bir kasallik yoki iztirob, jonni oʻlim bilan yuzma-yuz keltiradigan biror narsa xarakterning haqiqiy ichki mohiyatini namoyon qiladi. Xudoning Kalomining vaʼdalariga haqiqiy imon bor-yoʻqligi ayon boʻladi. Jon inoyat bilan quvvatlanadimi-yoʻqmi, chiroq bilan birga idishda moy bormi-yoʻqmi — bular oshkor boʻladi.”

“Sinov davrlari hammaning boshiga keladi. Xudoning sinovi va isbotidan oʻtayotganimizda oʻzimizni qanday tutamiz? Chiroqlarimiz oʻchib qoladimi? Yoki biz ularni hanuz yonib turadigan holda saqlaymizmi? Inoyat va haqiqatga toʻla boʻlgan Zot bilan aloqamiz orqali har qanday favqulodda vaziyatga tayyormizmi? Beshta dono qiz oʻz feʼl-atvorini beshta nodon qizga bera olmas edi. Feʼl-atvor har birimiz tomonidan shaxsan shakllantirilishi lozim.”

Review and Herald, October 17, 1895.

Yakshanba qonuni bilan bogʻliq zilzila vaqtida, Qoʻshma Shtatlar Muqaddas Kitob bashoratining oltinchi shohligi boʻlishdan toʻxtaydi. Inqirozga tayyorgarlik koʻrmagan yetti ming Laodikiyalik Adventistlarning qoldigʻi hayvonning tamgʻasiga tayyorlangan xarakterni namoyon etadi. Shundan soʻng Islom toʻsatdan va kutilmaganda kirib keladi, chunki “yettinchi farishta” sado berganida, “uchinchi voy tez kelur”!

Soʻngra 1844-yil 22-oktabrda toʻliq bajo boʻlgan toʻrtta “kelish” yana takrorlanadi. Birinchi kelish Daniel 8:14 ning bajo boʻlishida hukmning ochilishini koʻrsatdi. U Uning hukmining “soati” kelganini eʼlon qilgan birinchi farishtaning xabarini tasdiqladi. Oʻsha bajo boʻlish yakshanba qonunidan boshlanadigan zilzilaning “soati”ning timsolidir va Islom yakshanba qonuni qabul qilingani uchun Amerika Qoʻshma Shtatlari ustiga “Uning hukmi”ni keltiradigan “soat”dir.

Malaki kitobining uchinchi bobidagi ahdning xabarchisi, 1798-yildan 1844-yilgacha boʻlgan qirq olti yil ichida Oʻzi tiklagan maʼbadga toʻsatdan kelib, Millerchilar tarixidagi “levilar” bilan ahd tuzish uchun kirdi. Yakshanba qonunining zilzilasi vaqtida ahdning xabarchisi, tiriltirilgan quruq suyaklar maʼbadiga kirish, yaʼni yuz qirq toʻrt ming tarixidagi “levilar” bilan ahd tuzish uchun, toʻsatdan keladi.

Yakshanba qonuni zilzilasi Inson Oʻgʻli, Doniyor yettinchi bob oʻn uchinchi oyatning bajo boʻlishi sifatida, 1844-yil 22-oktabrda qilganidek, saltanatni qabul qilish uchun Otaning huzuriga keladi; chunki zilzila “soati”da osmonda “ovozlar” boʻladi va ular shunday eʼlon qiladilar: “Bu dunyoning shohliklari Rabbimizning va Uning Masihining shohliklari boʻldi; va U abadulabad hukmronlik qiladi. Xudo huzurida oʻz taxtlarida oʻtirgan yigirma toʻrt oqsoqol yuztuban yiqilib, Xudoga sajda qildilar va shunday dedilar: Senga shukrlar aytamiz, ey Qodir Rabbii Xudo, bor boʻlgan, boʻlgan va keladigan Zot, chunki Sen Oʻzingning ulugʻ qudratingni qoʻlingga olding va hukmronlik qilding.”

Zilzila sodir boʻladigan soatda, Uning hukmi kelganida va ilgari oʻldirilgan koʻchadan tiriltirilgan ikki guvoh oyoqqa turganida, ular qudratli bir lashkar singari osmonga koʻtariladi, Laodikiyalik

adventistlardan bo'lgan yetti ming kishining qolgani esa qulatiladi. Dono bug'doy ana o'sha yerda va o'sha zahotiyoq nodon begona o'tlardan ajratib qo'yilgan bo'ladi. Shundan so'ng Masih O'z shohligini qabul qiladi va yettinchi karnay sadosi yangraydi; bu ayni paytda uchinchi voy hamdir, u to'satdan va kutilmaganda yetib keladi, va shunda "xalqlar" "g'azablendi, va Sening g'azabing keldi."

Xalqlarning g'azablantirilishi Islomning bashoratdagi vazifasidir va u zilzila soatida boshlanib, insoniyat sinov muddatining yopilishigacha hamda "Sening g'azabing keldi" degan so'zlar bilan ifodalangan oxirgi yetti balogacha davom etadi. Amerika Qo'shma Shtatlaridagi yakshanba qonuni bilan sinov muddatining yopilishi o'rtasida, ya'ni Xudoning g'azabi oxirgi yetti baloda namoyon bo'ladigan davrda, uchinchi vay — Islomning ramzi; yettinchi karnay — Islomning ramzi; va xalqlarning g'azablantirilishi — Islomning ramzi; Islomning yakshanba qonuni paytida yetib kelishining "Yarim Tun Faryodi" xabarining bajo bo'lishi ekanini tasdiqlovchi uchta ramziy guvohni taqdim etadi.

Dastlabki Milleritlar harakati davridagi kabi, Yarim Tun Nidosi xabari ham amalga oshmagan bashoratning tuzatishi edi. Milleritlar tarixida bu bashorat qilingan hodisaning sodir bo'lmay qolishi edi. Milleritlar tarixining boshida Filadelfiyaliklar o'zlarining amalga oshmagan bashoratini taqdim etdilar, chunki Xudo 1843-yilgi jadvaldagi xato ustida O'z qo'lini tutib turdi.

Future for America'ning oxiridagi Laodikiya harakatida Xudo hech qachon O'z qo'lini o'sha xato ustida tutmadi. Bashoratli tatbiqda vaqt endi qo'llanilmasligi kerakligi haqidagi haqiqatni yopgan narsa inson qo'llari edi. Inson qo'llari insoniy ishlarni ifodalaydi.

Bir yuz qirq to'rt mingliklarning yakuniy harakatida vaqtni tatbiq etishdagi xato gunoh edi, chunki bashoratli vaqtni qo'llash endi boshqa ishlatilmasligi kerak edi. Vaqtning gunohkorona tatbiqi Musoning o'g'lini sunnat qilish haqidagi Xudoning amrini mensimaganida timsollangan edi, va u Uzzaning sandiq bilan faqat ruhoniylar muomala qilishi mumkinligi haqidagi Xudoning amrini mensimaganida ham timsollangan edi. O'sha gunohkorona harakatlar yoki harakatsizliklardan birortasi ham Xudoning xalqi tomonidan amalga oshirilishi Rabbiyning irodasi emas edi. Gunohning faqat bitta ta'rifi bor, u ham bo'lsa — qonunni buzishdir. Muso sunnat haqidagi Xudoning qonunini buzdi, Uzza ma'bad haqidagi Xudoning qonunini buzdi, va bu harakat Xudoning bashoratli qonunini buzdi. Qadimgi Isroil Xudoning qonunining omonat saqllovchilari etib tayinlangan edi, Advent harakati ham o'zining boshida va oxirida Xudoning bashoratli haqiqatlarining omonat saqllovchilari etib tayinlangan edi.

Zipporah o'z qayg'u-alamida darhol o'g'illarining sunnat qilinishi ishini o'zi bajarib qo'ydi; shu bilan, bu harakatga jalb qilinganlar xabarga vaqtni tatbiq etishga yo'l qo'yish kabi gunohkor sustkashlik uchun darhol namoyon etishlari lozim bo'lgan tavbani ifoda etdi. Xuddi shuningdek, Dovud ham Uzzahning xatti-harakati uchun qattiq tavba namoyon etadi. Harakatning 2020-yil 18-iyul haqidagi bashoratda vaqtni tatbiq etish qaysidir ma'noda to'g'ri bo'lganini, qandaydir tarzda bu Xudoning irodasi bo'lganini da'vo qilishi, Muso bilan Zipporah aslida Xudoning aniq amrlarini bajarishlari shart emas edi, va Xudo Uzzahning sandiqqa tegishiga aslida parvo qilmagan, deb da'vo qilish bilan barobardir. 2020-yil 18-iyul yolg'on bashorat edi, va undagi

yolgʻon unsur vaqt unsuri edi.

Bu haqiqatlar keyingi maqolada yanada batafsil koʻrib chiqiladi.

“Rabbiy menga uchinchi farishtaning xabari borishi, Egamizning tarqalib ketgan farzandlariga eʼlon qilinishi kerakligini va u vaqtga bogʻlab qoʻyilmasligi lozimligini koʻrsatdi; chunki vaqt endi hech qachon yana sinov boʻlmaydi. Men koʻrdimki, baʼzilar vaqtni vaʼz qilishdan kelib chiqadigan soxta hayajonga berilmoqda; uchinchi farishtaning xabari esa vaqt bera oladigan har qanday narsadan kuchliroq edi. Men bu xabar oʻz poydevori ustida mustahkam tura olishini, uni quvvatlantirish uchun vaqtga muhtoj emasligini, u buyuk qudrat bilan borishini, oʻz ishini ado etishini va solihlikda qisqartirilishini koʻrdim.” Experience and Views, 48.